

18.12.13

מס' 1210-13

בעניין:

עותר: תנועת הליכוד

גדי אריאלי מנכ"ל הליכוד

משיב: ח"כ דני דנון יו"ר ועידת הליכוד ה-4 ויו"ר נשיאות הוועידה
נשיאות ועידת הליכוד ה-4

פסק דין

לפנינו עתירה שהגיש היועץ המשפטי עו"ד אבי הלוי בשם תנועת הליכוד ועל פי מה שנאמר על ידי בעל פה בעת הדיון בבית הדין, על דעת גורמים מרכזיים רבים ובכללם ראש התנועה נגד יו"ר הוועידה ונשיאותה. עניינה של העתירה הוא בקשה למנוע הצבעה בוועידה על הצעת החלטה המתנגדת לאחוד פוטנציאלי עם מפלגת ישראל ביתנו.

נימוקי הצדדים

העותרים טוענים שהנשיאות התעלמה מחוות דעת של היועץ המשפטי השוללת את חוקיות ההצבעה בעניין זה בוועידה, באשר סעיף 80 לחוקה קובע מפורשות שהסמכות להחליט בעניין התקשרות של התנועה עם גוף פוליטי אחר תתקבל במרכז.

מעבר לכך טען היועץ המשפטי בדיון כי על פי סעיף 56 א לחוקה יקבע סדר יומה של הוועידה על ידי יו"ר התנועה ורק הוועידה עצמה מוסמכת להוסיף סעיף לסדר היום שאינו על דעת ראש התנועה.

בנוסף הציג היועץ את ההשלכות של הצבעה כזו מבחינות המשך קיומה של הקואליציה וזאת בגין הצבעה חסרת כל תוקף על ביצה שלא נולדה באשר אין כל הצעה על הפרק לאיחוד שכזה.

בא כוחו של המשיב עו"ד תומר רייף ביקש לדחות את העתירה על הסף בגין שיהוי באשר הצעה ברוח ההצעה הנוכחית ואף חריפה ממנה בנוסחה הנוחה על שולחן הנשיאות כבר בדיון הראשון של הנשיאות וזמנה של ההתנגדות מצדו של היוהמ"ש היה אמור להיות מיד לאחר אותו דיון.

ב"כ המשיב אף טען נגד זהות העותרים: מנכ"ל הליכוד בשל אי היותו גורם נבחר ו-"תנועת הליכוד" בהעדר הגדרת הגורם שבשמו עותרת "תנועת הליכוד" נגד מי שמכהן כיו"ר הוועידה, נשיאותה וועדת החוקה ושגם נבחר לכהן כיו"ר המרכז.

לגופו של עניין טוענים המשיבים כי הנשיאות פעלה בהתאם לסמכותה על פי סעיף 57 א לחוקה וכי הוועידה מוסמכת לקבל החלטות הצהרתיות בכל נושא והמקום לטענות נגד ההחלטה הוא בוועידה עצמה ולא בבית הדין וכי אין בסמכות בית הדין להתערב בקביעת מדיניות או בנושאים שנתונים לשיקול דעתם של מוסדות התנועה, וזאת על פי סעיף 126 לחוקה.

יו"ר המרכז דני דנון ועוזרו מר יצחק פול הוסיפו והסבירו כי בעבר התקבלה החלטה לגבי הקמת הסיעה המשותפת בין הליכוד וישראל ביתנו בצורה בלתי תקינה ללא הודעה מראש וברצונם למנוע הישנות תרחיש שכזה.

היועמ"ש השיב לעניין השיהוי כי ההחלטה הסופית בעניין סדר היום ודחית חוות דעתו על ידי הנשיאות או ועדת הניסוח שלה התקבלה בישיבה שהתקיימה אתמול בלילה ולכן לא היה שיהוי אבל לדעתו גם לו היה שיהוי חומרת ההשלכות של קיום ההצבעה כפי שקבעה הנשיאות גוברת על עניין השיהוי.

אשר לטענה בעניין זהות העותרים חזר והסביר כי ראש התנועה הוא בין הגורמים המרכזיים המקנים ליועמ"ש את הסמכות לטעון בשם תנועת הליכוד.

לאחר ששקלנו את טענות הצדדים ולאור כובד המשקל של הסוגיות העומדות בפנינו בבואנו להחליט בעתירה לא שגרתית שכזו לרבות סוגיות משפטיות, אנו מחליטים ברוב דעות, על קבלת העתירה אם כי בסייגים כפי שיפורט להלן.

מצד אחד טיעונו העניינים של היועץ המשפטי מקובלים עלינו. מפלגה פוליטית מקיימת ועידה מדי מספר שנים ובטבע הדברים דנה הוועידה בנושאים עקרוניים, אידיאולוגיים, תיקוני חוקה וכד. ואכן יתר הצעות ההחלטה עונות על קריטריון זה ואילו ההצעה בה אנו דנים היא הצעה חריגה באופן קיצוני בבואה לשלול תרחיש היפותטי שהסתברות התרחשותו אפסית. גם לו הייתה כוונה לקדם הצעת איחוד עם ישראל ביתנו היה נדרש לכך רוב מוחלט של חברי המרכז.

מצד שני אין אנו ששים להתערב בהחלטות של מוסדות התנועה ובכללם הוועידה ונשיאותה. כדי להתערב בהתנהלותה של רשות אחרת בתנועה אנו מעדיפים שהדבר יעשה רק במקרים חריגים וקיצוניים ואם התערבות כזו נדרשת יש להקדים לה כל מאמץ להגיע להסכמות בין הצדדים.

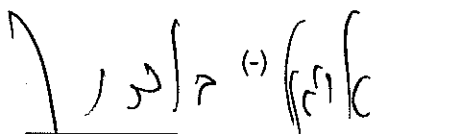
במקרה זה, גם בגלל מיטת הסדום בה התנהל הדיון לא עלה בידנו להגיע להסכמות בין העותרים למשיבים.

במקרה זה החלטנו לדחות את הטענות המקדמיות וזאת כאמור בשל משקל הטיעונים שהעלה היועץ המשפטי בשם שולחיו ולקבל החלטה המביאה לידי ביטוי את טיעוני העותרים כאמור אך גם את אי הרצון שלנו למנוע מצירי הוועידה/חברי המרכז לקבל החלטות כראות עיניהם.

אשר על כן אנו מחליטים כדלקמן:

1. לא תועלה להצבעה בוועידת הליכוד ההצעה להתנגד להצעת האיחוד עם ישראל ביתנו
2. אנו פונים למוסדות התנועה לעשות מאמץ להגיע להבנות שיתנו מענה לחששות המשיבים בדבר מחסף עתידי בנושא שעל הפרק,
3. יו"ר המרכז יוכל, אם ירצה בכך, להגיש את ההצעה כפי שהיא להחלטה בישיבת המרכז הראשונה וזאת בהעדר הבנות בין הצדדים כאמור.

ניתן היום: 18.12.13

חבר נשיאות ביה"ד - עו"ד א. בוכניק

נשיא ביה"ד - עו"ד מ. קליינר

עו"ד עמנואל ויזר

קראתי את עמדתם של חבריי, אך איני יכול לקבלה, מכמה טעמים:

א. העתירה הוגשה בשם שני גורמים – גורם ערטיילאי הקרוי "תנועת הליכוד" ומנכ"ל הליכוד. בכל הכבוד, איני סבור ששני אלה יכולים לעמוד כעותרים. "תנועת הליכוד" הינו מונח המתייחס למתפקדי הליכוד ולמוסדות התנועה. אין חולק כי מתפקדי הליכוד לא יזמו את הגשת העתירה ומבין מוסדות הליכוד הופיע בפנינו יו"ר הועידה המכהן גם כיו"ר ועדת החוקה, כמי שמתנגד לעתירה ולמעשה העתירה מופנית נגדו. במהלך הדיון, גם הובהר כי נעשו פניות לגורמים נוספים בתנועה, אך הם סרבו להיות עותרים. בא כח העותרים אמנם טען שהתיעץ עם יו"ר התנועה, אך בה בעת סרב שיו"ר התנועה יופיע כעותר. אשר על כן, איני סבור כי בנסיבות אלו יש גוף העונה להגדרת "תנועת הליכוד" היכול להופיע בפנינו כעותר.

מנכ"ל הליכוד, הינו שכיר שאין לו תפקיד במסגרת הגופים הנבחרים בתנועה. הוא אינו ציר בוועידה ותפקידו מינהלתי גרידא. בנסיבות אלו, איני רואה כיצד יכול להיות לו מעמד בעתירה שעניינה סמכות קבלת ההחלטות של ועידת הליכוד.

הבעייתיות שבזהות העותרים הובהרה ליועץ המשפטי של התנועה, אך הוא דבק בעמדתו כי יש להותיר את זהות העותרים כמופיע בעתירה. לפיכך, באין עותר בעל זכות עמידה בעניין זה, דינה של העתירה להידחות ולו מטעם זה בלבד. ואולם, מאחר ומדובר בנושא כבד משקל, מצאתי לנכון להתייחס גם לעתירה גופא.

ב. סדר יומה של ועידת הליכוד, אכן נקבע בתאום עם יו"ר התנועה ואף פורסם. סדר יום זה כלל סעיף שעניינו הצבעה על הצעות החלטה. אכן, הצעות החלטה עצמן לא צורפו לפרסום, אך תכנן, כפי שהוכח בפנינו במהלך הדיון, היה ידוע ליו"ר התנועה וליועצה המשפטי כבר מאז 7.11.13 והם לא פנו בעתירה כלשהי בעניין. לפיכך, לזקה העתירה גם בשיהוי.

ג. טוען היועץ המשפטי של הליכוד, כי גם אם היה שיהוי, הרי שהפגם העקרוני שבהצעת ההחלטה הינו כה חמור עד שיש בו כדי לגבור על השיהוי. בכל הכבוד, איני יכול להסכים עם טענה זו. אכן, לא היתה הצעת ההחלטה מועלית כהצעה אופרטיבית, הרי שהיתה מנוגדת לס' 80 לחוקת הליכוד ולפיכך היה צורך למנוע את הדיון בה, אלא שההצעה, בנוסחה הנוכחי, אינה אלא הצעה דקלרטיבית שאין בה החלטה מעשית בדבר התקשרות עם גוף פוליטי כלשהו. במצב דברים כזה, אין היא מנוגדת לחוקת הליכוד.

ד. אכן, אני מוכן לקבל את הטענה כי קבלתה של הצעת ההחלטה עלולה לגרום לאי נוחות פוליטית ליו"ר התנועה, אלא שבכל אין כדי להצדיק התערבות של בית הדין בסדר יומה של הועידה ובדיוניה, כל עוד אלו אינם נוגדים בפירוש את החוקה. על אחת כמה וכמה הדבר נכון כשמדובר בבקשה לאסור את עצם הדיון בנושא – שהרי אין כל הכרח שהצעת ההחלטה תתקבל.

אשר על כן, לוו דעתי נשמעת, יש לדחות את העתירה הן מהעדר עותרים בעלי זכות עמידה, הן מחמת שיהוי והן מאחר והנסיבות אינן מצדיקות התערבות של בית הדין בפעילות המוסד העליון של התנועה – הועידה. עם זאת, מן הראוי להבהיר לכל הצדדים שגם אם תתקבל הצעת ההחלטה, אין היא מחייבת גורם כלשהו בתנועה.